

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

IV. Periclitatur eius vitas sanatur à B. Petro. Curationes co[m]minuti cruris
fortiter tolerat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

graviorem neque illos ad defensionem promissa auxilia, & ad futura quantocyus mouere, nec aut ignavia, aut perfidia nota ab Ignatio exprobrata, cuius fidei magis quam auctoritati atque imperio credita ciuitas fuerat. Diu ergo frustra in torrentem conmissus, relicta vrbe in arcem se recipit, vbi arcis praefectum comperit nihilo ciuibus meliorem, & omnia timentem; maxime cum vidit, hostes vrbe potitos, applicitis machinis impressionem in arcem parare: prius tamen obsessis Gallus colloquium vltro defert, eò praefectus cum aliquot aliis descendit; ipse quoque adesse Ignatius voluit quod persuaderet sociorū timor, futurum vt acquiescerent conditionibus qaamlibet iniquis, & propudiosis, nisi adesset qui eos erigeret. Nec vero alium vel minus timidum, vel minus animosum ea res poscebat. Hostis enim obsessis longè viribus praestās, & ex deditioe vrbs tam subita multum sibi praesidens, conditiones ponebat durissimas, nec diu licet multisque agitando (quicquam agebatur, quo statuerentur æquiores, ad hæc arcis praefecto cum suis nutante, & deditioe coactæ, velut ineluctabilis indicia prodente, Ignatius illorum magis ignavia quam fastu hostium offensus, vultu, verbis, animo indignans negotium abruptis retractis secum in arcem sociis, vinci malens pugnando fortiter (si belli fors ferrer, quam turpiter cedere inde milites hortari, fidem, & meriti præmia inculcare, atque ad extremum mortem gloriosam, deditioe timidæ præstare. Ita paribus vtrimque animis inuadunt illi, repellunt isti, & fertur Ignatius in propugnaculi fronte quæ feruebat imperus hostium ad ascensionem, mira edidisse fortitudinis documenta. Gallorum interim machinæ quam partem obtinebat Ignatius vehementissimè quatiebant, cum Deo volente, vicini muri ex margine reuulsus globo lapis, crus eius sinistrum verberat, sed idem retortus muro globus dextrum comminuit, sternitur itaque duplici vulnere, vnâque militibus animus, quos exemplo vocæque sustentarat, & destituta præsidio in manus hostium arx venit Maij decimonono, altero à Pentecoste die Anni 1527.

Ignatium Galli perhumaniter habuere, virtutem mirati etiam in hoste amabilem, delectatique tum fide nobili tum animi robore quo deditioe consilia fregerat, & pro sua virili egregiè pugnarat; vulnerum tamen gravitate curationem poscente, haud paulò doctiorem quàm posset is locus suggerere, post dies aliquot liberum per lecticarios baiulos reportandum Loyolam curarunt, illic malè primum repositus ab castrensi chirurgo, tibiæ schindis, deformem claudicationem cum perpetuo dolore minantibus, nisi diuisa iterum, suis aptè committerentur locis, nihil ipse veritus totum se chirurgis ad nutum permisit, quàm carnificinam nec voce nec verbo testatus, eius sensum dumtaxat cogendis in pugnum digitis expressit, post acerbiter tot dierum nouo huic tormento succubuit natura, vnde periculosius afflictus, vel spasmo corpus variè conuellente, vel humorum perturbatione nouas morborum causas proritante, fatiscere stomacho, & eo vsque viribus defici, vt supremo vicinus articulo animum ad mortem sacris mysteriis compararet. Dies erat Apostolorum Petri & Pauli priuilegio sacer, & medicorum iudicio decretorius, nisi quid melioris indicij nox sequens afferret, vel medicina præsentior cœlitus adesset. Hanc B. Petrus ipsa illa nocte

IV.

*Periclitatus
eius vitas
sanatus à
B. Petro. Cu-
rationes cõ-
minusi cruris
fortiter tole-
rat.*

tam efficacem ipsemet attulit, ut extra periculum, iacentem posuerit, non tam opinor in præmium religiosi; de quo paulo ante attingi poematis, quàm quod sciri veller Apostolus sua interesse Ignatium viuere, cuius interitu sua Sedes propugnatores eximium, ducem fortissimum amissura esset Ecclesia. Hinc ergo dolor vanescere, instaurari vires, cibo stomachus refoueri, redire valetudo. Sed adglutinatio fractorum tot ossium quantumuis scita & diligens, tam esse felix non potuit, quin ex iis vnum deformi adpectu sub genu extaret, ac breuius altero crus illud remaneret. Ignatius, ut erat elegantiz imprimis curiosus, deformitatem hanc ferebat tam impatienter ut eam cruciatu quouis corrigi cuperet: ad hoc ed venit, ut nudatam denuo carnibus, ossis illius protuberantiam secari iusserit, cruris deinde breuitatem machina ferrea quotidie ad mensuram alterius distendi, nequam, incessus inæqualis speciem præferret. Vbi sanè memoratu digna mentis inflexæ constantia, cum enim chirurgi prænuntiarent osse resecano, incidendisque carnibus cruciatum iri longè acerbius quàm esset vsquam in vita expertus, tantùm abest ut resiliat, quin expedito iam in oculis ferro ne ligari quidem sustinuit, ut solent alioqui maximè animosi, quorum, in similibus, virtus, naturæ satis non imperat, & motus etiam perleues, non leue periculum inferunt. Incidi tamen & secari tam æquali vultu, & tam immobilis passus est, ac si ferrentis saxum, non corpus viui hominis scalperetur. Fuit hic Ignatio animus sui adhuc amore deliranti, suæque martyrio vanitatis: neque tamen profusus fructu in posterum caruit: nam præter vberem fendi materiam, relegenti stultitiæ veteris errores præbitam, extimulauit deinceps hominem ad quæuis ardua in Dei gloriam, ne plura studio placendi hominibus quam Deo, ab se facta, atque tolerata exprobrantibus ossibus proderet.

V.
*Legenda
 Christi, &
 Sanctorum
 vita, conuer-
 titur ad Deū
 Ignatium.*

Dignus tanto ciue non erat mundus, nataque mens ad sublimiora funditus interibat; nisi, omissis quæ cœperat, assurgeret altius quàm quo sua illum desideria leuarant. Gloriosius aliud spectabat seruata Ignatio vita, quamuis enim gratia interdum, velut miraculo, homines nihili ad magna adhibeat, vbi tamen capacibus animis sese infuderit, credas illam vires geminare, & ausus haud quaquam triuiales generosis moliri consiliis. Collatum Ignatio à B. Petro beneficium id modo egerat, ut donatam sibi diuinitus vitam agnosceret quidem, eius in melius formandæ quo teneretur titulum nondum attenderet. Quare dum lentius ex crure postremùm resecto confanescit, fallendo tempori, & discutiendo tædio, repetebat animo vanitatis pristinae simulacra, utque Patri Gonzales familiari suo postea fassus est, totus erat in confingendis urbanitarum nugis, quibus nobiles scæminas in sui traheret admirationem, interque illas vnam præcipuè, quam gerebat pridem animo impressam, & cuius ducendæ quanto spem nullam dabat conditio celsior, tanto maius ut fieri solet eius ambiendæ studium inflammabat. Sed ne istud quidem laxamentum inane, in quo integras horas hærebat defixus, illam satis dici totius solidam nauisam sorbebat; & illa denique vigilantis perpetua, in vno somnia, fessam mentem fastidio opplebant. Sua ergo figmenta ut interpungeret alienis, librum aliquem ex iis poposcit, qui per artificiosi mendacij mirabi